Klimat- och näringslivsdepartementet
Diarienummer: KN2026/01362
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: sebastian.axelsson@regeringskansliet.se

Datum: 2026-10-26

SBMIs remissvar avseende Statens energimyndighets redovisning av uppdrag att analysera utveckling av Klimatpremien till arbetsmiljömaskiner

Sveriges Bergmaterialindustri (SBMI) har givits möjlighet att yttra sig över remiss av Statens energimyndighets redovisning av uppdrag att analysera utveckling av Klimatpremien till miljöarbetsmaskiner.

Ny förordning för eldrivna arbetsmaskiner

SBMI välkomnar att arbetsmaskiner bryts ur Klimatpremien och att en ny förordning för eldrivna arbetsmaskiner tas fram. En separat stödordning ger bättre förutsättningar att anpassa stödet till arbetsmaskinernas användningsområden och de särskilda förutsättningar som gäller för olika branscher.

Energimyndigheten konstaterar att marknadsintroduktionen för arbetsmaskiner skiljer sig från vägfordon vad gäller användningsmönster, tekniska lösningar och driftförhållanden. Inom bergmaterialindustrin används arbetsmaskiner med stora och varierande effektbehov, som exempelvis hjullastare, grävmaskiner och mobila kross- och sorteringsanläggningar. Förutsättningarna för elektrifiering varierar därmed mellan olika verksamheter och arbetsplatser.

Enligt SBMI är en utmaning för marknadsintroduktionen inom bergmaterialindustrin inte enbart tillgången till lämpliga eldrivna arbetsmaskiner, utan även möjligheten att förse dem med tillräcklig effekt och etablera den infrastruktur som krävs. Begränsad nätkapacitet, kostnader för nya eller förstärkta elanslutningar och osäkerhet kring investeringarnas ekonomiska förutsättningar kan försvåra omställningen. Stödet behöver därför utformas så att det tar hänsyn till hela investeringen som krävs för att möjliggöra elektrifiering. SBMI välkomnar därför att stödet även föreslås omfatta ladd- och tankinfrastruktur.

Stödnivån bör sättas till den högsta tillåtna nivån

SBMI välkomnar att stödnivåerna i Klimatpremien föreslås ligga på den maximala nivå som EU:s statsstödsregler medger. Investeringar i eldrivna arbetsmaskiner innebär i många fall en högre initial investeringskostnad än motsvarande konventionella maskiner. Därtill kan elektrifieringen kräva investeringar i elnätsanslutningar, laddutrustning och annan nödvändig infrastruktur.

SBMI anser därför att stödnivån behöver öka för att minska den ekonomiska tröskeln för investeringar och därigenom bidra till en snabbare marknadsintroduktion av eldrivna arbetsmaskiner.

SVERIGES BERGMATERIALINDUSTRI
Tel 08-762 62 25 • info@sbmi.se • www.sbmi.se
Box 55684, SE-102 15 Stockholm • Besöksadress: Storgatan 19

Leasing av arbetsmaskiner

SBMI välkomnar att även att leasing av eldrivna arbetsmaskiner föreslås kunna omfattas av stödet. Leasing kan minska behovet av en stor initial investering och ge företag större flexibilitet vid införandet av ny teknik. Det kan vara särskilt värdefullt när tekniken fortfarande utvecklas och företag behöver kunna utvärdera maskinernas funktion och ekonomi under praktiska driftförhållanden.

Löpande stödgivning och riktade utlysningar

Stödet föreslås fortsatt ske genom löpande stödgivning och kompletteras med riktade utlysningar via konkurrensutsatt anbudsförfarande. Analyser av totalkostnaden för större elmaskiner visar att stödet inte har varit tillräckligt och det finns därför finns skäl att se över möjligheten att nyttja högre stödnivåer till vissa arbetsmaskiner för att främja marknadsintroduktionen.

SBMI ser därför positivt på möjligheten att använda riktade utlysningar för större maskiner och segment där marknadsintroduktionen är särskilt utmanande.

Stöd till ladd- och tankinfrastruktur

SBMI tillstyrker förslaget att Klimatpremien ska kunna omfatta utrustning för ladd- och tankinfrastruktur. I dagsläget är möjligheterna begränsade för företag att få stöd till laddinfrastruktur som primärt eller uteslutande används av arbetsmaskiner. Utbyggnaden kan innebära betydande kostnader, samtidigt som tillgång till ändamålsenlig infrastruktur är en grundläggande förutsättning för att arbetsmaskiner ska kunna ställas om till eldrift.

I en täkt kan det exempelvis krävas en ny elnätsanslutning eller förstärkning av en befintlig anslutning, transformator, kablage och annan elektrisk utrustning innan en elektrisk arbetsmaskin kan tas i drift. SBMI välkomnar därför att kostnader för bland annat direktanslutning, laddstationer och mobila energilager föreslås kunna omfattas av stödet.

Enligt förslaget ska stöd till eldrivna arbetsmaskiner respektive ladd- och tankinfrastruktur kunna sökas i kombination eller separat. SBMI välkomnar denna flexibilitet. Arbetsmaskiner flyttas ofta mellan olika arbetsplatser, vilket innebär att det inte alltid är möjligt eller ändamålsenligt att koppla en investering i infrastruktur till en specifik maskin.

Stödet bör även omfatta kostnader för anslutning till elnätet

Energimyndigheten konstaterar att tillgång till ladd- och tankinfrastruktur är en förutsättning för omställningen till eldrivna arbetsmaskiner. SBMI delar denna bedömning, men vill samtidigt betona att stöd till infrastrukturen behöver omfatta mer än själva laddutrustningen.

SBMI anser att stödberättigade kostnader bör omfatta all infrastruktur som är nödvändig för att möjliggöra laddning av arbetsmaskiner på arbetsplatsen. Det bör därför även inkludera anslutningsavgifter till elnätet, vilket kan vara en stor del av den totala investeringskostnaden. Detta bör gälla såväl permanenta som tillfälliga anslutningar, under förutsättning att det finns en tydlig koppling till användningen av eldrivna arbetsmaskiner.

Det bör även tydliggöras att stödet kan omfatta kostnader för förstärkning eller utbyggnad av elnätsanslutningen när detta krävs för att möjliggöra elektrifiering. Om sådana kostnader inte omfattas riskerar stödet att främst nå arbetsplatser där tillräcklig elkapacitet redan finns, medan täkter och andra arbetsplatser med större strukturella hinder får sämre förutsättningar att ställa om.

Stöd till lokal energilagring och annan energiinfrastruktur
Lokal energilagring kan vara en viktig del av elektrifieringen. På arbetsplatser med begränsad tillgänglig nätkapacitet kan exempelvis ett batterilager, i kombination med en tillräcklig nätanslutning, göra det möjligt att hantera höga men tidsbegränsade effektuttag. SBMI anser därför att stöd bör kunna ges till energilager och annan nödvändig energiinfrastruktur när denna har en tydlig och direkt koppling till elektrifieringen av arbetsmaskiner.

Tillfälliga arbetsplatser kräver skyndsam och förutsebar handläggning
För tillfälliga arbetsplatser, exempelvis vid anläggningsarbeten samt mobil krossning och sortering, är det särskilt viktigt att få besked om stöd i god tid. Verksamheten kan vara tidsbegränsad, vilket innebär att investeringar i ladd- och energiinfrastruktur behöver kunna planeras och genomföras inom ramen för det aktuella projektet.

SBMI anser därför att handläggningen av stöd för tillfälliga anslutningar och tillhörande infrastruktur bör vara skyndsam och förutsägbar samt anpassad till dessa verksamheters förutsättningar. Handläggningstiderna behöver beaktas så att osäkerhet kring stödet inte försvårar eller försenar investeringar i elektrifiering.

Nationellt register över arbetsmaskiner

SBMI har inga principiella invändningar mot att ett nationellt register införs för arbetsmaskiner som inte kan registreras i Transportstyrelsens vägtrafikregister. Det är samtidigt viktigt att registret utformas så enkelt som möjligt och att administrationen för företagen begränsas. Registreringskraven bör vara tydliga och stå i rimlig proportion till syftet med registret.

Stockholm 2026-10-26

Mårten Sohlman	Lisa Sennström
VD SBMI	Hållbarhetschef